

Handläggare: Eva Svedman
Telefon: 508 10 320

Till
Stadsledningskontoret

Ansökan om utvecklingsmedel - Förebyggande insatser mot hemlöshet ”Din ekonomi i fokus”

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm avser att med denna gemensamma ansökan om medel för att minska antalet hemlösa i norra innerstaden. Förvaltningarna kan se behov av att arbetet med detta blir mer strukturerat och ser att nedanstående projekt kan vara en betydande del av det förebyggande arbetet med att förhindra att fler människor blir utan bostad.

I norra innerstaden ökar kostnaderna för Tak-Över-Huvudet-garantin och även för andra akuta boenden/placeringar på hotell, vandrarhem etc, vilket är detsamma som att fler personer, även barnfamiljer, hamnar i svåra livssituationer, som i värsta fall tar mycket lång tid att ta sig ur. Förvaltningarna ser en möjlighet att förebygga och hindra en fortsatt negativ utveckling genom att så fort som möjligt, efter att förvaltningarna har fått kännedom om att hushåll riskerar avhysning/vräkning pga hyres- och/eller elskuld, arbeta enligt den projektmodell som beskrivs i ärendet.

Nulägesbeskrivning

Inom individ- och familjeomsorgens verksamheter riktade till barn, familjer och vuxna och inom enheten för försörjningsstöd och flyktingmottagning finns människor som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Svårigheterna att hantera sin ekonomi kan vara både en orsak till och en följd av andra problem.

I stadsdelarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm bor cirka 190.000 invånare som lever under helt olika livsvillkor. I Folkhälsoinstitutets¹ kommunala basfakta finns barnfattigdomsindex redovisade. Enligt dessa uppgifter levde på Kungsholmen; 8 procent av totalt 6 630 barn i åldern 0- 17 år i ekonomiskt utsatta hushåll 2007, på Norrmalm 9 procent av totalt 8 815 barn och på Östermalm 10 procent av 8 330 barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Att jämföra med länets 13 procent i sin helhet.

Antalet försöks- och träningslägenheter är fördelade enligt följande: Kungsholmen 15 samt 5 lägenheter i Stiftelsen Hotellhem i Stadshagen, Norrmalm har 33 och Östermalm har 25 samt 5 lägenheter i Stiftelsen Hotellhem i Stadshagen.

För en familj eller för en ensamstående person med psykisk problematik och eller missbruksproblematik, som har öppenvårdsinsatser inom individ- och familjeomsorgen, kan det vara svårt att koncentrera sig och delta i dessa insatser om de ekonomiska problemen med skulder hela tiden tränger på. Oavsett om svårigheterna att hantera sin ekonomi förekommer parallellt med missbruk och andra problem eller inte, innebär den situation dessa människor befinner sig i risker för barnens utveckling. En familjs ekonomiska problem och oförmåga att planera ekonomin långsiktigt, innebär en stor otrygghet för barnen. Det kan också finnas en oro hos barnen över hyresskulder och risk för vräkning. Detta innebär risker för barnens utveckling såväl på kort som på lång sikt. Om en familj eller ensamstående vuxen blir vräkt innebär detta en katastrof för alla inblandade och ett misslyckande som är svårt att reparera. Med de allt hårdare krav som ställs från hyresvärdar för att godkänna presumtiva hyresgäster är chanserna att få ett nytt hyreskontrakt efter en avhysning små.

Under 2008 har det till Kungsholmen inkommit 108 meddelanden från hyresvärdar om hushåll som riskerar uppsägning p.g.a. hyresskulder och från Norrmalm 133 och från Östermalm 220, totalt 461. Från kronofogden har totalt 38 underrättelser om avhysning inkommit. Antal boende som riskerar avhysning på grund av störande beteende är inte inräknade.

¹ www.fhi.se – kommunala basfakta

Det är angeläget att utveckla budget- och skuldrådgivningen kring familjer och ensamstående vuxna som hotas av vräkning samt kring de personer som i sin rehabilitering fått ett boende i försöks- och träningslägenheter.

Alternativ till projektidén

Någon hållbar alternativ idé finns inte i dagsläget.

Nyttan/effekten av projektet

Projektet kan ses som en utveckling av det interna arbetet med att minska antalet hemlösa i de berörda stadsdelarna och i staden genom att en arbetsmodell byggs upp och prövas i arbetet med att förebygga och förhindra att personer/barnfamiljer riskerar att bli vräkta. Projektet bidrar till både intern effektivisering och till medborgarnytta.

Intern effektivisering

Projektet kommer att bidra till en intern effektivisering genom att resurser tillsätts så att dagens förebyggande arbete kan genomlysas, avseende förhindrade av vräkningar. Där brister idag visar sig finnas i nuvarande rutiner ska dessa åtgärdas och nya, effektiva arbetsmetoder ska tas fram. Genom att tydligt beskriva en arbetsmodell, där samtliga berörda parter i ärendet, vet vad som hittills är gjort och vad som ska ske härnäst, är förhoppningen att tid ska vinnas i syfte att ge både den/de som riskerar vräkning och övriga inblandade, en ökad chans att förhindra att vräkning sker. Om fler vräkningar än idag kan förhindras, eller att antalet vräkningar inte ökar trots lågkonjunktur, anser förvaltningen att detta är till nytta för staden som helhet.

Nollalternativ

Konsekvenserna kan redan ses då antalet anmälningar om hyres-och/eller elskulder ökar och därmed antalet personer som riskerar att vräkas och då stå utan en egen bostad, med allt vad innebär för den berörde, vuxen som barn, och för socialtjänsten som får ökade kostnader.

Omfattning på projektet och benchmarking

Ett projektteam bestående av två budget- och skuldrådgivare och en uppsökare på heltid samt en administrativ assistent på 25 %, utgör kärnan i projektet. Den administrativa assistenten ska bland annat hålla i egna medel där så behövs, ta emot alla anmälningar och underrättelser om hyresskulder, störningar samt göra registerkontroller. Därutöver

Ansökan om utvecklingsmedel

Box 24156. Karlavägen 104, 6 tr
Telefon 508 10 000. Fax 508 10 099
eva.svedman@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

kommer ordinarie medarbetare såsom en boassistent, boendestödjare, uppsökare och utredande socialsekreterare att ingå med en del av sin arbetstid. Stadsdelarnas uppsökare har god kontakt med hyresvärdarna och är de som tar emot anmälningar om störning eller upptäckt av sanitär olägenhet.

Projektorganisation

En styrgrupp bestående av avdelningscheferna inom avdelningarna individ- och familjeomsorg i de tre stadsdelarna, kommer att följa projektet. En projektledningsgrupp där berörda enhetschefer ingår kommer att leda projektet. Projektledningsgruppen rapporterar till styrgruppen.

Projektledare är enhetschefen för försörjningsstöd.

Projektmedarbetarna är två budget- och skuldrådgivare, en uppsökare samt en administrativ assistent.

Vidare ingår i teamet socialsekreterare, boassistent och boendestödjare med del av sin arbetstid.

Målgrupper

1. Nya familjer och ensamstående vuxna som meddelats hyresskuld eller avhysning
2. Barnfamiljer med ekonomiska problem och som har kontakter inom individ- och familjeomsorgen och/eller försörjningsstöd eller psykiatrin
3. Ensamstående personer med sammansatt problematik som har kontakter inom individ- och familjeomsorgen och/eller försörjningsstöd
4. Personer boende i förvaltningarnas försöks- och träningsboende.

Nya familjer och ensamstående vuxna som meddelats hyresskuld eller avhysning

Alla meddelanden om hyresskuld eller avhysning ska remitteras till projektteamet. Den administrativa assistenten i teamet kontrollerar om personen eller familjen redan är aktuell och därmed har en handläggare eller om det är ett nytt ärende. Om det är en för socialtjänsten okänd person/familj skickas i dagsläget endast ett brev med erbjudande om att kontakta socialtjänsten.

Den metod vi vill pröva i projektet är att teamet kontaktar hyresgäster som inte är aktuella och ambitionen är ett personligt sammanträffande så fort som möjligt. Om hyresgästen hör av sig erbjuds ett samtal inom en vecka. Hör hyresgästen inte av sig tar vi kontakt med hyresvärdarna för att eventuellt få ytterligare information och beslutar om ev. ett nästa steg.

Ansökan om utvecklingsmedel

Box 24156, Karlavägen 104, 6 tr
 Telefon 508 10 000. Fax 508 10 099
 eva.svedman@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

Barnfamiljer och ensamstående som redan har kontakt inom socialtjänsten/loF

Ärendet initieras i teamet av handläggare inom annan enhet som har en pågående kontakt med t.ex. enheterna vuxen, familj, funktionsnedsatta och socialpsykiatri. Ett trepartssamtal – handläggare, budgetrådgivare och hyresgäst – genomförs så snart som möjligt.

Personer boende i försöks- och träningsboende

Ärendet initieras av handläggare inom annan enhet vanligtvis handläggare inom enheterna; vuxen, familj, socialpsykiatri eller samt boendestödjarna inom stöd- och träningsboendet. Ett trepartssamtal hålls så snart som möjligt.

Arbetsmetod

Arbetsmetoden för budget- och skuldrådgivningen i projektet utgår från en trestegsmodell. **Första steget** i arbetet är att bringa struktur i vardagsekonomin. Att den enskilde tar kontroll över sina vardagsräkningar och lär sig att planera sina inkomster och utgifter och att kunna se de ekonomiska konsekvenserna av olika handlanden. Arbetet sker tillsammans med den enskilde med regelbundna besök och är mycket konkret och praktiskt upplagt. Man arbetar med två till tre parmar, vardag och skulder. Budgetrådgivaren och klienten går tillsammans igenom alla budgetposter; är barnomsorgsavgiften rätt, bidragen rätt, utmätningen rätt etc. ”Vardagsparmen” ansvarar klienten för och tar med till varje träff med budgetrådgivaren. ”Skuldparmen” förvaras av budgetrådgivaren som kontrollerar skulderna med fordringsägarna. En skuldöversikt med kommentarer läggs in i budgetrådgivningsprogrammet HEP. Varje sammankomst avslutas med en överenskommelse om vad som ska göras, av vem och när. Hyresgästerna ska vara beredda att delta i projektet dvs. arbeta med sina parmar ”vardagsekonomi” och ”skuldeekonomi” och acceptera en total genomgång av sin ekonomi för att uppnå en varaktig förändring.

När vardagsekonomin är i balans, går arbetet över till **steg två**. I detta läge går stödet i vardagsekonomin tillbaka till ev. annan tidigare handläggare och integreras med annat stöd. Detta görs för att uppnå en ärendegenomströmning hos budgetrådgivarna och för att normalisera frågorna om vardagsekonomin. Arbetet med skulderna och då framförallt hyresskulden ligger kvar hos budgetrådgivaren. Vad går att göra åt skulderna? Hur kan hyresskulden betalas och går det att få personen godkänd som hyresgäst trots betalningsanmärkningen? I detta läge är samarbetet med hyresvärdarna avgörande.

Steg tre är skuldsanering. Flertalet av alla skuldsatta når inte till detta steg, då skuldsituationen eventuellt kan lösas på annat sätt eller att den enskilde inte uppfyller de kriterier som skuldsaneringslagen kräver. Ett samarbete med kronofogdemyndigheten är i detta läge helt nödvändigt.

DOKUMENTATION OCH UTVÄRDERING/UPPFÖLJNING

Projektet kommer att dokumenteras under hela projektperioden så att projektets erfarenheter kan bidra till utveckling av arbetsmetoden och till en verksamhetsutveckling i det ordinarie arbetet.

Uppföljning av de enskilda klienternas situation sker genom Integrerad Utvärdering (IU), en metod som används för utredning och uppföljning vid utredningsenheten för vuxna (missbruksdelen). IU innebär att klienten inledningsvis deltar i en strukturerad intervju, en dialogintervju, som tar upp olika livsområden hos klienten. Intervjuerna ligger sedan till grund för den vidare planeringen och i vilken omfattning insatserna ska utgå. Alla uppgifter matas in i modellen. Efter sex månader respektive ett år görs en ny djupintervju och en bedömning görs tillsammans med klienten av vilka förändringar som har skett och vad som har bidragit till dessa. Detta ger möjlighet att se vilka av målgrupperna som når bäst liksom om arbetsmetoden är mer verksam för olika grupper utifrån kön, etnicitet, psykiatriska problem och missbruksproblem.

Klienter som ingår i projektet kommer att få ett formulär för att där skatta hur han/hon uppfattar arbetsmetoden.

För att se hur projektets syfte har uppnåtts vad gäller antalet hyresskulder och vräkningar kommer statistik från projekttiden att jämföras med tidigare år, liksom kostnader för alternativt boende.

För att ta reda på hur projektets externa samarbetspartners ser på samarbetet kommer gruppintervjuer att genomföras tre gånger under projekttiden.

I. Mål och förväntade effekter/resultat av den planerade satsningen?

Huvudsyftet med projektet är att så tidigt som möjligt fånga upp personer eller familjer som kan hotas av vräkning och därmed påföljande bostadslöshet. Detta ska ske genom att utveckla samsamarbetsformer mellan budget- och skuldrådgivare, socialsekreterare och boendestödjare i arbetet med klienten. Vidare avser projektet att utveckla ett strukturerat och långsiktigt samarbete med externa intressenter som bostadsföretag, hyresvärdar, kronofogdemyndigheten, landstingets psykiatri samt i förekommande fall överförmyndarnämnden.

Förväntat resultat

- Avhysningar/vräkningar av både ensamstående och barnfamiljer ska minska.
- De deltagande personerna har en bättre förmåga att hantera sin ekonomi.
- Fler boende i försöks- och träningslägenheter blir godkända som hyresgäster på den reguljära bostadsmarknaden.

Ansökan om utvecklingsmedel

Box 24156, Karlavägen 104, 6 tr
Telefon 508 10 000. Fax 508 10 099
eva.svedman@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

- Arbetsmetoder för regelbunden, strukturerad budget- och skuldrådgivning samt att en utvecklad samverkan är etablerad.

2. Är en behovsinventering gjord?

Någon strukturerad behovsinventering är inte gjord. Såväl hyresskulder som avhysningar har dock under senare tid ökat markant inom stadsdelsområdet. Denna kunskap har aktualiserat behovet av en speciell satsning för de familjer och personer som riskerar att hamna i bostadslöshet.

3. Vilka resurser behövs för att genomföra satsningen?

Ett team bestående av två budget- och skuldrådgivare och en uppsökare på heltid samt en administrativ assistent på halvtid. Deras huvudsakliga arbetsuppgift är att arbeta med klienten och att bygga upp strukturer för arbetet med samarbetsparterna. Vidare ingår i teamet; boassistent och boendestödjare med del av sin arbetstid.

Kontaktpersonen, i förhållande till Stockholms stads bostadsförmedling, har en central funktion i arbetet då han redan har etablerade kontakter med såväl bostadsföretag som förvaltare. Boendestödjarna och boassistenten kommer att hjälpa den enskilde med att gå igenom ”vardagsekonomipärmarna” samt motivera till förändring.

I de befintliga socialsekreterarnas och uppsökarnas arbetsuppgifter ingår i högre eller mindre grad att arbeta både förebyggande som mer akut kring boendefrågor, hyresskulder och bostadslöshet/hemlöshet. Projektet kräver ett mer aktivt förhållningssätt kring dessa frågor genom ett motivationsarbete att arbeta med sin ekonomi. Det är dock svårt att ”prissätta” insatsen.

4. Vilka samarbetspartners finns med? Vilken är deras roll och deras ansvar i satsningen?

De viktigaste externa samarbetsparterna är de privata- och kommunala bostadsföretagen och Kronofogdemyndigheten. Tidiga och regelbundna kontakter med bostadsföretagen är redan etablerade.

Hyresvärdarnas roll är att ge tidiga signaler om hyresgäster som har upprepade försenade hyresbetalningar och hyresskulder. En del av projektet är att få hyresvärdarna att avvakta med uppsägning/avhysning för hyresgäster som aktivt deltar i projektet samt att som hyresgäster acceptera personer som fått ordning på sin ekonomi efter genomgången program.

Kronofogdemyndigheten önskar ett närmare samarbete med socialtjänsten för att undvika avhysningar vilket blir en viktig del i projektet.

Omfattning

Enligt projektbeskrivning. Projektiden har redan prövats med goda resultat inom staden.

Benchmarking

I stadsdelsnämnden Årsta-Enskede-Vantör har ett liknade projekt pågått under 2008.

Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta

För att lyckas med projektet krävs att ansökta medel beviljas och att berörda samverkansparter deltar aktivt med samma målsättning; att minska antalet hemlösa genom att förebygga vräkningar. Vidare måste personal anställas och efter avslutat projekt ska arbetsmetoden vara implementerad i den ordinarie verksamheten.

Evidensbaserade modeller

Uppföljning av de enskilda klienternas situation sker genom utredningsmodellen DUR, (Dokumentation, Utvärdering, Resultat) och genom att en strukturerad djupintervju görs inledningsvis kring olika livsområden med berörda. Intervjuer/uppföljning ligger sedan till grund för den vidare planeringen och i vilken omfattning insatserna ska utgå. Alla uppgifter matas in i modellen. Efter sex månader respektive ett år genomförs en ny djupintervju och en bedömning görs tillsammans med klienten av vilka förändringar som har skett och vad som har bidragit till dessa.

Klienter som ingår i projektet kommer att få ett formulär för att där skatta hur han/hon uppfattar arbetsmetoden.

För att se hur projektets syfte har uppnåtts vad gäller antalet hyresskulder och vräkningar kommer statistik från projektiden att jämföras med tidigare år, liksom kostnader för alternativt boende.

För att ta reda på hur projektets externa samarbetspartners ser på samarbetet kommer gruppintervjuer att genomföras tre gånger under projektiden.

Ansökan om utvecklingsmedel

Box 24156, Karlavägen 104, 6 tr
Telefon 508 10 000. Fax 508 10 099
eva.svedman@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

Kostnader och finansiering

Projektets totala externa budget beräknas till 1.950 tkr. Budgeten fördelar sig enligt följande:

- Kostnad för personal: 1,7 mnkr
- Kostnader för inköp av datorer: 30 tkr
- Övriga kostnader/lokaler: 210 tkr
- Totalt uppskattas interna resurser att motsvara 2 personer på heltid.

Resursbehov

Nedan redovisas troligt resursbehov för att projektet ska kunna leverera specificerad nytta:

Namn	Roll/Ansvar	Antal timmar/ vecka	Period
Namn 1	Budget- och skuldrådgivare	39.5	Aug 09 – juli 10
Namn 2	Budget- och skuldrådgivare	39.5	Aug 09 – juli 10
Namn 3	Uppsökare	39.5	Aug 09 – juli 10
Namn 4	Adm.ass.	10	Aug 09 – juli 10

Risker

Nedan beskrivs de största riskerna för att de avsedda nyttoeffekterna inte skall kunna nås samt förslag till möjliga åtgärder.

Risker	Åtgärder
Sökta medel beviljas inte	Ingen åtgärd
Lämplig personal saknas	Ny rekryteringsomgång, start skjuts fram
Inget samarbete etableras med berörda samverkansparter	Ytterligare tid måste ägnas åt ett samarbete

Uppföljning

En styrgrupp bestående av avdelningscheferna inom avdelningarna individ- och familjeomsorg i de tre stadsdelarna, kommer att regelbundet följa projektet i samverkan med de medverkande aktörerna.

Projektet kommer att dokumenteras under hela projektperioden så att projektets erfarenheter kan bidra till utveckling av arbetsmetoden och till en verksamhetsutveckling i det ordinarie arbetet.

Uppföljning av de enskilda klienternas situation sker genom Integrerad Utvärdering (IU), en metod som används för utredning och uppföljning vid utredningsenheten för vuxna (missbruksdelen). IU innebär att klienten inledningsvis deltar i en strukturerad intervju, en dialogintervju, som tar upp olika livsområden hos klienten. Intervjuerna ligger sedan till grund för den vidare planeringen och i vilken omfattning insatserna ska utgå. Alla uppgifter matas in i modellen. Efter sex månader respektive ett år görs en ny djupintervju och en bedömning görs tillsammans med klienten av vilka förändringar som har skett och vad som har bidragit till dessa. Detta ger möjlighet att se vilka av målgrupperna som når bäst liksom om arbetsmetoden är mer verksam för olika grupper utifrån kön, etnicitet, psykiatriska problem och missbruksproblem.

Klienter som ingår i projektet kommer att få ett formulär för att där skatta hur han/hon uppfattar arbetsmetoden.

För att se hur projektets syfte har uppnåtts vad gäller antalet hyresskulder och vräkningar kommer statistik från projekttiden att jämföras med tidigare år, liksom kostnader för alternativt boende.

För att ta reda på hur projektets externa samarbetspartners ser på samarbetet kommer gruppintervjuer att genomföras tre gånger under projekttiden.

Ansökan om utvecklingsmedel

Box 24156, Karlavägen 104, 6 tr
Telefon 508 10 000. Fax 508 10 099
eva.svedman@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se